

Στις 16 Σεπτεμβρίου 2020, με την ευκαιρία της ομιλίας της για την κατάσταση της Ένωσης, η πρόεδρος Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν δήλωσε τα εξής: «Η πρόοδος όσον αφορά την καταπολέμηση του ρατσισμού και του μίσους είναι εύθραυστη — επιτυγχάνεται δύσκολα, αλλά πολύ εύκολα χάνεται. Τώρα λοιπόν είναι η στιγμή να προβούμε σε αλλαγές. Να οικοδομήσουμε μια πραγματικά αντιρατσιστική Ένωση — καταδικάζοντας τον ρατσισμό, αλλά και αναλαμβάνοντας δράση. Και η Επιτροπή προτείνει ένα σχέδιο δράσης για να αρχίσει η υλοποίηση αυτού του στόχου.»

Στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης το 2020, η Πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν ανακοίνωσε ένα [νέο σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά του ρατσισμού](#), το οποίο καθορίζει μια σειρά μέτρων για την επόμενη πενταετία. Μεταξύ άλλων, η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν πλήρως τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ και θα ενισχύσει περαιτέρω το νομικό πλαίσιο, εάν χρειαστεί. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί ιδίως στους τομείς που δεν καλύπτονται ακόμη από τη νομοθεσία κατά των διακρίσεων, όπως η επιβολή του νόμου. Η Επιτροπή καλεί επίσης τα κράτη μέλη να μεγιστοποιήσουν τη χρήση όλων των εργαλείων που έχουν στη διάθεσή τους, ιδίως της χρηματοδότησης που διατίθεται στο πλαίσιο του επόμενου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ και του μέσου Next Generation EU. Το σχέδιο δράσης συγκεντρώνει φορείς σε όλα τα επίπεδα για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του ρατσισμού στην Ευρώπη, μεταξύ άλλων μέσω της έγκρισης εθνικών σχεδίων δράσης κατά του ρατσισμού.

Η κ. **Βιέρα Γιούροβα**, Αντιπρόεδρος αρμόδια για θέματα αξιών και διαφάνειας, δήλωσε τα εξής: «Έχουμε φτάσει σε μια στιγμή συνειδητοποίησης. Οι διαμαρτυρίες απέστειλαν σαφές μήνυμα — η αλλαγή πρέπει να γίνει τώρα. Δεν θα είναι εύκολο, αλλά πρέπει να γίνει. Θα εργαστούμε πιο εντατικά για τον σκοπό αυτόν. Δεν θα διστάσουμε να ενισχύσουμε τη νομοθεσία, εάν χρειαστεί. Η ίδια η Επιτροπή θα προσαρμόσει την πολιτική της για τις προσλήψεις, ώστε να αντικατοπτρίζει καλύτερα την ευρωπαϊκή κοινωνία».

Η κ. **Χέλενα Ντάλι**, Επίτροπος Ισότητας, δήλωσε τα εξής: «Δεν υπάρχει χώρος για φυλετικές διακρίσεις και κανενός είδους ρατσισμό στις δημοκρατικές κοινωνίες. Πρέπει όλοι να αγωνιστούμε ώστε οι κοινωνίες μας να είναι αντιρατσιστικές. Με αυτό το σχέδιο δράσης, αναγνωρίζουμε ότι ο ρατσισμός δεν διαπράττεται μόνο από μεμονωμένα άτομα, αλλά είναι επίσης διαρθρωτικός. Επομένως, πρέπει να τον αντιμετωπίσουμε σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης για να αντιστρέψουμε την κατάσταση. Για τον λόγο αυτόν,

αντιμετωπίζουμε, μεταξύ άλλων, ζητήματα που αφορούν την επιβολή του νόμου, τις κοινωνικές στάσεις, τα στερεότυπα και τις οικονομικές ανησυχίες· και ενθαρρύνουμε τα κράτη μέλη να εγκρίνουν αντίστοιχα σχέδια δράσης κατά του ρατσισμού».

Ανάγκη για περαιτέρω δράση: συντονισμός, ευαισθητοποίηση και επιβολή του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου

Το σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά του ρατσισμού 2020-2025 προβλέπει σειρά δράσεων για την αντιμετώπιση του ρατσισμού μέσω του δικαίου της ΕΕ, αλλά και άλλων μέσων — σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου, των μέσων ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών· αξιοποίηση των διαθέσιμων και των μελλοντικών εργαλείων της ΕΕ· και εξέταση των ίδιων ανθρωπίνων πόρων της Επιτροπής.

Μεταξύ άλλων, το σχέδιο δράσης ζητεί:

- **Καλύτερη επιβολή του δικαίου της ΕΕ** — Η ΕΕ διαθέτει ισχυρό νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, αλλά απαιτείται σαφώς επαναξιολόγηση του πλαισίου αυτού και εντοπισμός τυχόν κενών που πρέπει να καλυφθούν. Το 2021, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τη φυλετική ισότητα και θα δώσει συνέχεια με ενδεχόμενη νομοθεσία έως το 2022. Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει επίσης την πλήρη και ορθή μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιο για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μεταξύ άλλων μέσω διαδικασιών παράβασης.

- **Στενότερος συντονισμός** — Η Επιτροπή θα διορίσει συντονιστή κατά του ρατσισμού και θα ξεκινήσει τακτικό διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία θα συνεδριάζουν τουλάχιστον δύο φορές ετησίως. Ο συντονιστής θα συνεργάζεται με άτομα που ανήκουν σε μειονοτικές φυλετικές ή εθνοτικές ομάδες και θα αλληλεπιδρά με τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την κοινωνία των πολιτών, την ακαδημαϊκή κοινότητα και την Επιτροπή για να ενισχύει τα μέτρα πολιτικής στον τομέα της καταπολέμησης του ρατσισμού.

- **Δίκαιη αστυνόμευση και προστασία** — με την υποστήριξη των οργανισμών της ΕΕ,

όπως ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA) και ο Οργανισμός για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (CEPOL), τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την πρόληψη στάσεων που εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και να ενισχύσουν την αξιοπιστία του έργου επιβολής του νόμου κατά των εγκλημάτων μίσους.

- **Ενισχυμένη δράση σε εθνικό επίπεδο**— Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εγκρίνουν εθνικά σχέδια δράσης κατά του ρατσισμού και των φυλετικών διακρίσεων έως το τέλος του 2022. Έως το τέλος του 2021, η Επιτροπή, σε συνεργασία με εθνικούς εμπειρογνώμονες, θα συγκεντρώσει τις βασικές αρχές για την κατάρτιση αποτελεσματικών εθνικών σχεδίων δράσης και θα υποβάλει μια πρώτη έκθεση προόδου έως το τέλος του 2023.

- **Αύξηση της πολυμορφίας του προσωπικού της ΕΕ**— Η Επιτροπή θα λάβει μέτρα για να βελτιώσει σημαντικά την αντιπροσωπευτικότητα του προσωπικού της Επιτροπής, μέσω μέτρων που στοχεύουν στην πρόσληψη και την επιλογή. Τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ καλούνται να λάβουν παρόμοια μέτρα.

Στα άλλα μέτρα που αναφέρονται στο σχέδιο δράσης περιλαμβάνονται τα εξής: αύξηση της ευαισθητοποίησης και αντιμετώπιση των φυλετικών και εθνοτικών στερεοτύπων μέσω των μέσων ενημέρωσης, της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και του αθλητισμού· και βελτίωση της συλλογής αναλυτικών δεδομένων ανά εθνοτική ή φυλετική καταγωγή. Η Επιτροπή θα δρομολογήσει επίσης ετήσιο προσδιορισμό των ευρωπαϊκών πρωτευουσών ένταξης και πολυμορφίας και θα διοργανώσει σύνοδο κορυφής κατά του ρατσισμού την άνοιξη του 2021.

Επόμενα βήματα

Η υλοποίηση των δράσεων που παρουσιάζονται στο σχέδιο δράσης θα παρακολουθείται, θα αναφέρεται η πρόοδος και οι δράσεις θα προσαρμόζονται όπου χρειάζεται.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συζητά σε τακτική βάση και να στηρίζει την εφαρμογή του σχεδίου δράσης και το Συμβούλιο να εγκρίνει συμπεράσματα σχετικά με τις δράσεις των κρατών μελών για την πρόληψη και την καταπολέμηση του ρατσισμού.

Ιστορικό

Οι διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής απαγορεύονται στην ΕΕ. Ωστόσο, οι διακρίσεις αυτές εξακολουθούν να υφίστανται στην κοινωνία μας και περισσότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους πιστεύουν ότι οι διακρίσεις είναι ευρέως διαδεδομένες στη χώρα τους. Σύμφωνα με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA), το 45 % των ατόμων που κατάγονται από τη Βόρεια Αφρική, το 41 % των Ρομά και το 39 % των ατόμων που κατάγονται από την υποσαχάρια Αφρική έχουν αντιμετωπίσει τέτοιου είδους διακρίσεις. Το 11 % των Εβραίων αισθάνονται ότι υφίστανται διακρίσεις λόγω του ότι είναι Εβραίοι.

Η ΕΕ διαθέτει νομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας για τη φυλετική ισότητα και της απόφασης-πλαisiού για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Πρόσφατα γεγονότα που κατέδειξαν την ύπαρξη φυλετικών εντάσεων προκάλεσαν ανησυχίες ότι η νομική προστασία κατά των φυλετικών, θρησκευτικών ή εθνοτικών διακρίσεων δεν εφαρμόζεται αποτελεσματικά. Αυτό συνδέεται επίσης με ανησυχίες όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των φορέων επιβολής του νόμου και των μειονοτήτων.

Μετά την ομιλία της προέδρου κ. φον ντερ Λάιεν η οποία απηύθυνε έκκληση για την ανάληψη περαιτέρω δράσης, το Σώμα των επιτρόπων πραγματοποίησε διαρθρωμένη συζήτηση στις 24 Ιουνίου με τίτλο «Καταπολέμηση του ρατσισμού και μεγαλύτερη πολυμορφία και ισότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Τότε, η Πρόεδρος τόνισε ότι επρόκειτο για την αρχή της συζήτησης και της ανάληψης συγκεκριμένων δράσεων, συμπεριλαμβανομένου ενός σχεδίου δράσης.

ΠΗΓΗ: [επίσημος ιστότοπος ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ](#)

ΔΕΙΤΕ [ΕΔΩ](#) ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΣΕ ΜΟΡΦΗ PDF